

Salvador Cardús

Més confiança en la democràcia

Donald Trump ha estat investit president i, dos mesos i mig després de ser elegit, aquí encara dediquem més temps als exorcismes contra el mal que no pas a les anàlisis sobre els fets esdevinguts i a aprendre'n alguna cosa. Per constatar-ho, només calia seguir els comentaris dels enviats especials a Washington o llegir els articles dels qui, gràcies a Trump, han pogut desempolsegar el seu tradicional antiamericanisme.

DONAT L'ESTAT D'OPINIÓ regnant a Catalunya, i abans de ser enviat a l'infern dels sospitosos de populisme conservador, vull recordar que vaig ser un obamista confés de primera hora i que ho he estat de manera entusiasta fins ara mateix. I captivat per la solidesa ètica del discurs de Barack Obama més que no pas per l'efectivitat de les seves polítiques, el contrast amb el parlar agressiu i desafiant de Trump encara me'l fa més digne d'admiració. El 2008, aquí –fem memòria–, Obama no va desperditar gens d'entusiasme: entre els més conservadors, perquè semblava progressista; i entre els progressistes, perquè era nord-americà.

PERÒ ÉS PRECISAMENT la incomoditat intel·lectual i política que produeix la retòrica i la posada en escena de Donald Trump allò que ens hauria d'empènyer a fer un esforç addicional de comprensió, i a posar-nos en guàrdia contra les usuals desqualificacions visceralment i els pronòstics tremendistes. En primer lloc, perquè atribuint a Donald Trump un poder il·limitat, com si pogués actuar com un tirà, es desconsidera l'enorme força del sistema democràtic nord-americà. Si Obama no va poder im-

CJ GUNTHER / EFE

.....
Per què hem de suposar que Trump no estarà condicionat per un sistema complex i veritablement federal de poders i contrapoders?

sar el seu criteri en qüestions que considerava determinants, ¿per què hem de suposar que Trump no estarà també condicionat per un sistema complex i veritablement federal de poders i contrapoders, començant per les restriccions que li imposarà el seu propi partit?

SEGONAMENT, LA VICTÒRIA en vots electorals de Trump –malgrat la derrota per molt poc en vots populars– ha portat a simplificar el perfil polític dels nord-americans. Tot és més complex que no sembla. Només un exemple: en molts estats on va guanyar Trump també es van imposar als referèndums les opcions liberals –enten-

gueu progressistes– sobre l'increment del sou base, l'anticorrupció o la legalització de la marihuana.

ÉS CERT, en tercer lloc, que el nou president nord-americà és d'una incorrecció política brutal. Però altres cares l'acosten als més crítics amb el neoliberalisme. Trump és un il·liberal –això sí, conservador– però que farà impossible el Tractat Transatlàntic de Comerç i Inversions, tal com volia l'esquerra anticapitalista. I intentarà –si pot– fer polítiques proteccionistes i contràries a les deslocalitzacions, com les que demanen aquí els sindicats. La política fa estranys companys de viatge.

I SÍ: DONALD TRUMP és un populista. Però no ho és –com escrivia Josep Ramoneda diumenge passat– pel fet de “prometre coses amb la certesa que no es podran complir”, sinó pel que realment és el populisme: jugar a confrontar el “poble” –allò tan condescendent de la “bona gent del carrer”– amb les seves elits, sospitosos dels més perversos interessos (vegeu “Sense populismes” a l'ARA del 29 de novembre passat). Aquest va ser l'eix fonamental del discurs d'investidura de Trump. Però alerta: tal com ha fet notar Francesc-Marc Álvaro, es tracta exactament del mateix discurs que ha fet aquí el populisme d'esquerreres, amb Ada Colau al capdavant.

TOTHOM SAP que més que no pas a una victòria de Trump, hem assistit a la derrota de Hillary Clinton. Però, com assenyalen alguns analistes nord-americans, si el Partit Demòcrata sap reaccionar, a les eleccions del *midterm* de 2018 hi pot haver sorpreses. Si us plau, una mica més de confiança en les democràcies serioses.